

Miljø og energi

1. Energiforbruget

Danmark selvforsynende med energi

Siden 1997 har Danmark været selvforsynende med energi takket være den øgede indvinding af råolie og naturgas fra Nordsøen. Egenproduktionen af olie i 2001 var lavere i forhold til 2000, pga. en eksplosion på Gorm Feltet, som lammede en del af olieproduktionen et kortere stykke tid. Dette medførte en lavere eksport af olie i 2001.

Mere vedvarende energi

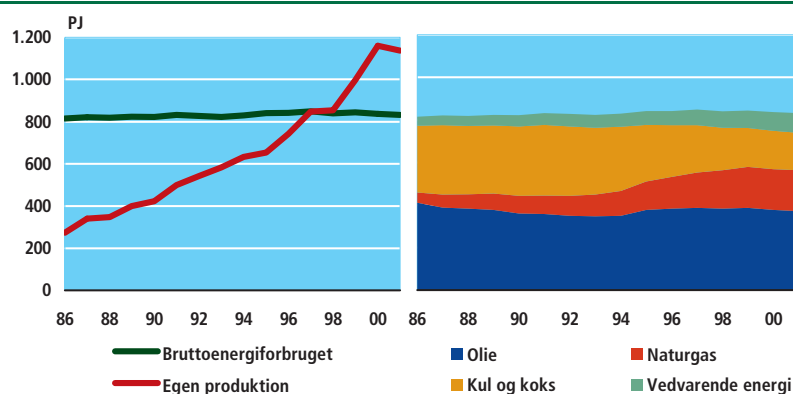
Forbruget af olie og naturgas forblev uændret fra 2000 til 2001, mens forbruget af vedvarende energi steg. Dette spiller en særlig rolle i miljøssammenhænge, idet stigende anvendelse af vedvarende energi kan medføre reducerede kuldioxidudledninger, når disse erstatter anvendelsen af fossile brændsler som kul og olie. Vedvarende energi er dels kuldioxidfrie energiformer som fx vindkraft og solvarme, dels kuldioxidneutrale brændsler som fx halm og træ, der under væksten optager kuldioxid fra atmosfæren, og dernæst afgiver kuldioxiden igen ved afbrændingen.

Energiforbruget konstant de seneste år

Bruttoenergiforbruget er forbruget af olie, naturgas, kul og vedvarende energi m.v. Ved opgørelsen af bruttoenergiforbruget korrigeres der for import og eksport af elektricitet. Det samlede bruttoenergiforbrug har de senere år ligget konstant, mens brændselsammensætningen har ændret sig markant, så der de senere år har været et stigende forbrug af naturgas og vedvarende energi på bekostning af kul.

Figur 1

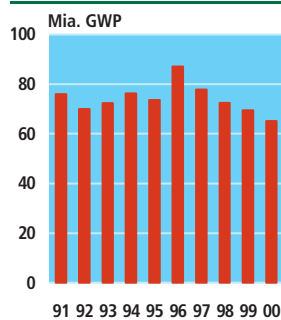
Bruttoenergiforbruget 1986-2001

Miljø og energi

2. Luftforureningen

Figur 2
Udslip af drivhusgasser

Drivhusgasser

Luften og miljøet udsættes for en væsentlig menneskeskabt påvirkning gennem afbrændingen af fossile brændstoffer, der medfører udledning af en række drivhusgasser, såsom kuldioxid (CO_2), lattergas (N_2O), metan (CH_4), samt cfc-gasser. Af disse stoffer er kuldioxid langt det vigtigste. Drivhusgasser er ikke direkte skadelige for mennesker, men i øgede mængder antages de at bidrage til en stigende global gennemsnitstemperatur.

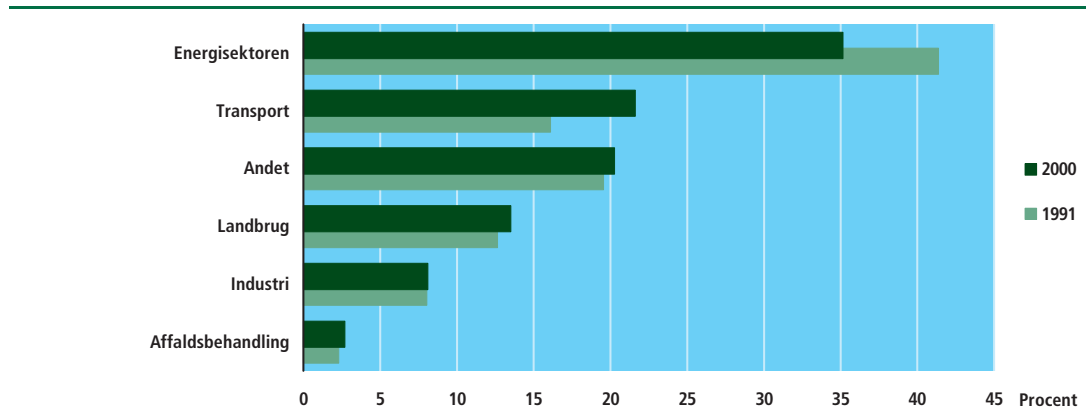
Fald i udslippet af drivhusgasser de senere år

Danmarks udslip af kuldioxid varierer over årene, hvilket for en stor del skyldes nettoeksporten af elektricitet. De år, hvor Danmark har en stor eksport af elektricitet, stiger kuldioxidudslippet på grund af den større produktion på kraftværkerne. Reduktioner af kuldioxidudslippene fra energiproduktionen er dog også opnået ved at udskifte fossilt brændsel, som fx kul, med naturgas og vedvarende energi og ved en forøget energieffektivitet. De forskellige drivhusgasser påvirker atmosfæren i forskellig grad. Derfor omregnes de til fællesenheden Global Opvarmnings Potentiale (GWP). GWP udtrykker effekten af de forskellige drivhusgasser, omregnet til den mængde kuldioxid, der ville give samme klimapåvirkning – 1 kg. kuldioxid svarer til 1 GWP.

Energisektoren står for hovedparten af udslippet – men andelen er faldet

Størstedelen af kuldioxidudslippet stammer fra energifremstilling, og her er det især afbrændingen af kul og olie, der har stor betydning for udslippet af kuldioxid. Energisektoren stod for 35 pct. af det samlede udslip af drivhusgasser i 2000, men andelen er faldet siden 1991, hvor sektorens bidrag udgjorde 41 pct. Transportsektoren har også stor betydning for kuldioxidudslippet og står for 22 pct. af udslippet i 2000. Her tegner vejtransporten sig for størsteparten. For metans (CH_4) vedkommende stammer hovedparten af udslippet fra landbruget og naturen (bl.a. udledning fra drøvtyggende dyr og moser). Lattergasudslippet (N_2O) stammer hovedsageligt fra landbrugets anvendelse af kvælstofgødning. Landbruget var ansvarlig for 14 pct. af udslippet af drivhusgasser i 2000.

Figur 3
Udledning af drivhusgasser (GWP) fordelt på sektorer

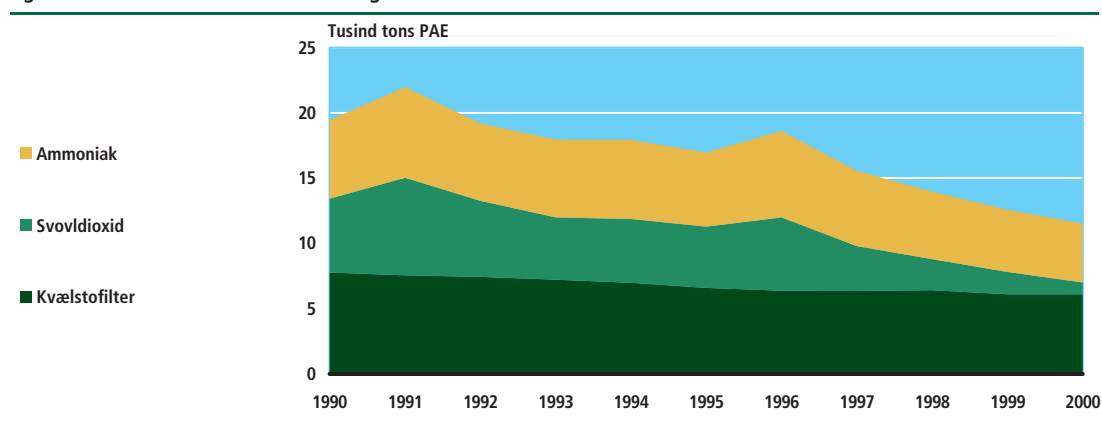

Forsuringen

Miljøet udsættes ligeledes for en væsentligt påvirkning gennem luftens øgede surhedsgrad. Forsurende stoffer består bl.a. af svovldioxid (SO₂), ammoniak (NH₃) og kvælstofoxid (NO_x). Forsuring opstår, når udledningen af kvælstof og svovl i form af ammoniak, kvælstofilter og svovldioxid falder ned med nedbøren. Kvælstof og svovl indgår i sure kemiske forbindelser, som bl.a. nedbryder bygninger og skader planter og vandmiljøet. Forsuring opgøres i Potential Acidification Equivalents (PAE), som er en fælles forsuringseenhed for alle forsurende gasser, der benyttes når gassernes effekt på miljøet skal sammenlignes.

Figur 4

Forsuring fra danske aktiviteter

Kilde: Danmarks Miljøundersøgelser

De tre forsurende gasser kommer fra landbrugsproduktionen, energikonverteringen i energisektoren og transportsektoren. I 1990 var landbrugsproduktionen den største bidragsyder til udslippet med 40 pct. af det samlede udslip fra Danmark. Energikonverteringen bidrog dernæst med 32 pct. og transportsektoren med 20 pct. Det havde i 2000 ændret sig til, at landbrugsproduktionen nu bidrog med den største del af udslippet, nemlig 52 pct. Den næstvigtigste bidragsyder i var transportsektoren med 27 pct., og derefter fulgte energisektoren med 13 pct. Udslippet fra energisektoren er mindsket som følge af indførelse af afsvovlingsanlæg og et stigende forbrug af naturgas på bekostning af kul og olie.

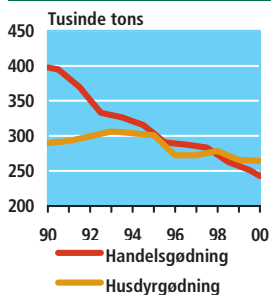
Grænseoverskridende gasser

Forsurende gasser er grænseoverskridende. De forsurende gasser bliver ført vidt omkring med vinden, og udslip fra et land kan således falde ned og forsure miljøet i et helt andet land. En del af forsuringspotentialet fra danske aktiviteter medvirker således til at forsure miljøet i en række nabolande, hvoraf hovedparten ligger øst for Danmark. På tilsvarende måde bliver det danske miljø ikke bare forsuret af den del af vores egne udslip, som falder ned inden for landets grænse, men tillige af de udenlandske udslip som tilføres os med vinden, hovedsagelig vestfra.

Miljø og energi

3. Landbruget

Figur 5
Forsyning med kvælstof i
husdyr- og handelsgødning

Anvendelse af handelsgødning dalende i landbruget

Landbrugssektorens produktion af animalske og vegetabiliske produkter indbefatter anvendelsen af husdyr- og handelsgødning. Derved tilføres jorden store mængder kvælstof og små mængder fosfor. En del kvælstof og fosfor optages ikke i planterne og udvaskes derfor af jorden, hvilket fører til en udledning af disse stoffer til havet via vandløbene. Det har bl.a. medført en uønsket vækst af alger og dermed en uønsket miljøtilstand. Anvendelsen af især handelsgødning har været dalende gennem de sidste ti år.

Vandmiljøplan II

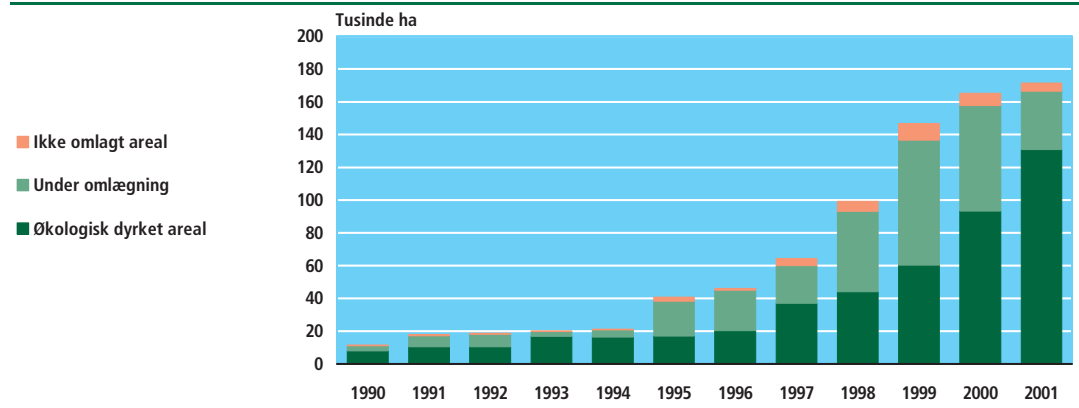
Vandmiljøplan II er en reaktion på dette. For at mindske udvaskningen af kvælstof ønsker man bl.a. at øge arealer med vådområder, økologiske jordbrug og efterafgrøder samt at skærpe harmonikravene, dvs. sikre en større balance mellem den producerede mængde husdyrgødning og det tilhørende gødningsegnede areal på det enkelte landbrug.

Økologisk landbrug i fremgang

Den del af landbrugsarealet, der drives økologisk, er vokset kraftigt i de senere år. Fx blev arealet fordoblet fra 1994 til 1995 og igen fra 1997 til 1998. Det økologisk dyrkede areal steg med 40 pct. fra 2000 til 2001 og dækker nu 130.894 ha. Det økologiske areal udgjorde 4,9 pct. af det samlede landbrugsareal i 2001.

Figur 6

Samlet areal på de økologiske brug

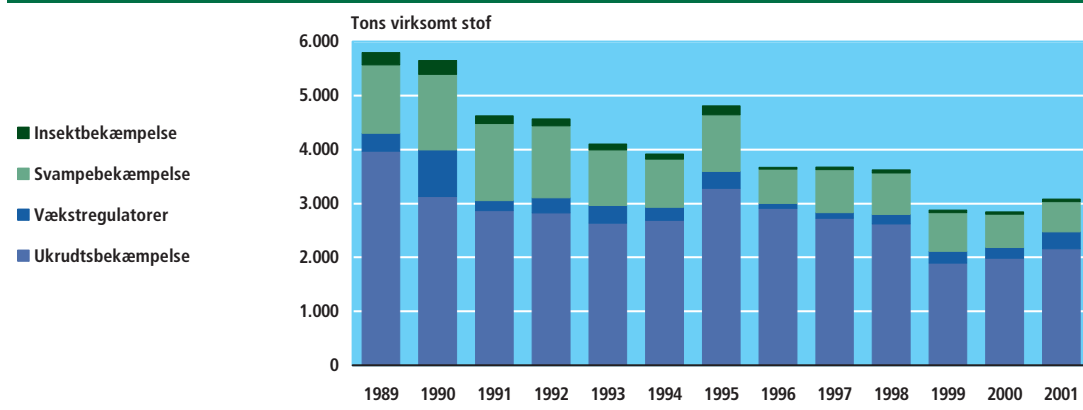
Anm. Areal er inkl. skov
Kilde: Plantedirektoratet

Bekæmpelse af ukrudt, svampe og insekter er skadeligt for miljøet

Pesticider er kemiske produkter, der fortrinsvis anvendes i landbruget til bekæmpelse af ukrudt, svampe og insekter. En effektiv bekæmpelse med pesticider af skadedyr og ukrudt i markerne har haft en indirekte effekt på antallet af dyr, som lever af fx bladlus og andre insekter. Der kan være tale om en dødelig effekt, eller at dyrenes reproduktionsevne er blevet nedsat. Det er en skadelig miljøpåvirkning, der betyder, at den biologiske mangfoldighed på jorden mindskes.

Pesticider opdeles i midler, som dels beskytter afgrøderne mod ukrudt (herbicer) dels mod svampesygdomme (fungicider) og dels mod insekter (insekticider). Desuden findes der midler, som virker stråforkortende (vækstregulatorer).

Figur 7 Udviklingen i salget af pesticider til landbruget

Kilde: Miljøstyrelsen

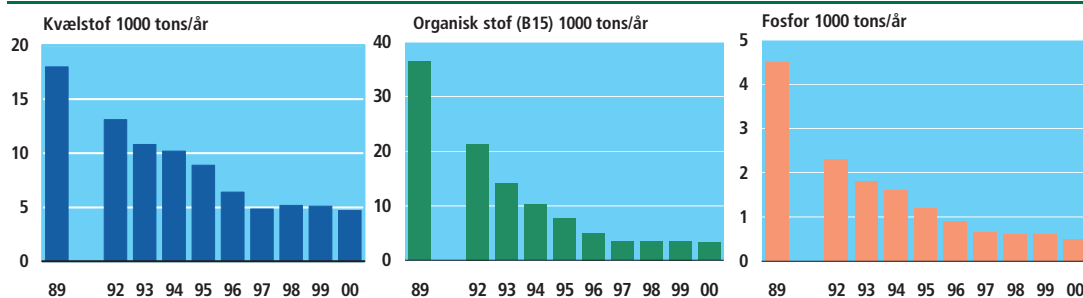
4. Spildevand

Udledning af kvælstof, organisk stof og fosfor

Hovedparten af Danmarks bebyggelser er kloakerede, og det meste spildevand ledes gennem kommunale rensningsanlæg, før det udledes i søer, vandløb eller i havet. Udledningen af kvælstof, organisk stof og fosfor fra rensningsanlæggene blev reduceret fra 1999 til 2000. Det skal bemærkes, at når nedbørsmængden stiger, øges vandmængden i rensningsanlæggene. Dette betyder, at kvælstof og organisk stof fjernes mindre effektivt, mens det ikke har betydning for fjernelsen af fosfor.

Næsten 90 pct. af de danske beboelsesejendomme er tilsluttet et kommunalt kloaknet. I kloaknettet blandes spildevandet fra husholdninger med industriens spildevand og med afløb for regnvand. Nogle få virksomheder har egne udløb, fordi virksomhederne er placeret langt fra kommunale rensningsanlæg.

Figur 8 Udledning fra rensningsanlæg

Kilde: Miljøstyrelsen

Miljø og energi

5. Affald

Husholdningernes affaldsmængder stiger

Danskerne producerede i alt 3 mio. tons husholdningsaffald i 2000. Det svarer til 577 kg pr. indbygger. I 1998 blev der produceret 500 kg husholdningsaffald pr. indbygger. Den samlede affaldsmængde var på 13,5 mio. tons. Det er en stigning på 9 pct. i forhold til 1999. Renseanlæggene stod for den største stigning, idet mængden af spildevandsslam fra renseanlæg steg med 31 pct. i forhold til 1999. Institutioner, handel og kontorer, industrien samt byggeri og anlæg producerer henholdsvis 17, 11 og 9 pct. mere affald i 2000, mens husholdningerne har en mindre stigning på 4 pct. Kraftværkerne frembringer derimod 10 pct. mindre affald i 2000 i forhold til 1999.

Genanvendelse af affald steg i 2000

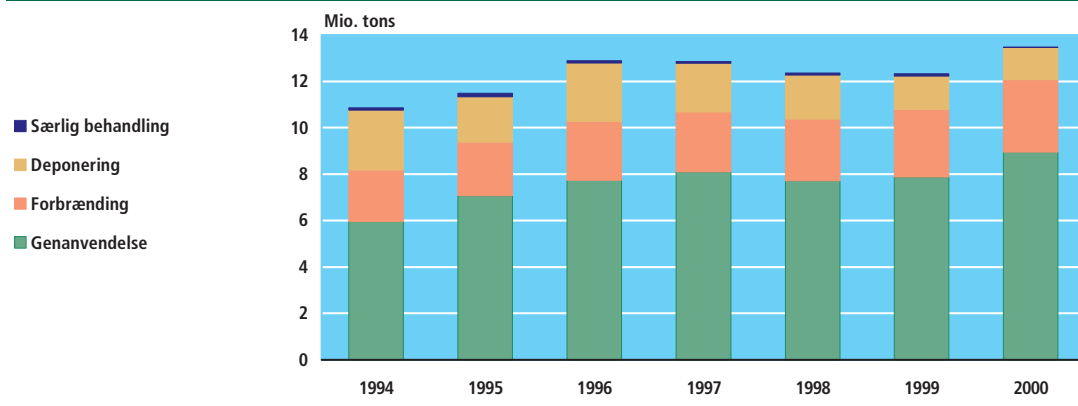
Den genanvendte mængde affald steg med over 1 mio. tons til 8,9 mio. tons i 2000 efter at have ligget næsten konstant i fire år. Mængden af forbrændt affald var jævnt stigende fra 1994 til 2000. I samme periode faldt den deponerede mængde affald nogenlunde jævnt.

Mest affald fra byggeri- og anlægssektoren

Byggeri- og anlægssektoren producerede mest affald, nemlig 24 pct af det samlede affald i 2000. Husholdningssektoren og industrien mv. fulgte dog tæt efter med henholdsvis 23 pct og 22 pct. Rensningsanlæggene producerede 14 pct. og kraftværkerne 9 pct. tæt fulgt af institutioner, handel og kontorer med 8 pct. affald.

Figur 9

Totale affaldsmængder

Anm. Forbedret datagrundlag er en af årsagerne til den kraftige stigning frem til 1996.
Kilde: Miljøstyrelsen

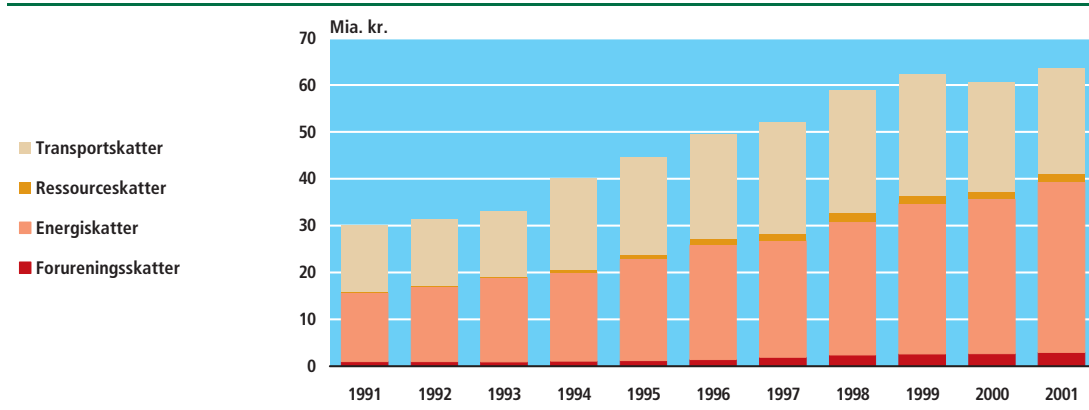
6. Reaktionen fra den offentlige sektor

Miljøskatter

I den danske miljøpolitik anvendes miljøskatter i et stigende omfang. Miljøskatter inddeles i forureningskatter, energiskatter, ressourceskatter og transportskatter. I 2001 var de samlede indtægter fra miljøskatter 63,5 mia. kr., hvilket svarer til 9,6 pct. af Danmarks samlede skatter og afgifter. I forhold til bruttonationalproduktet er miljøskatterne steget fra at udgøre 3,5 pct. i 1991 til at udgøre 4,6 pct. i 2001. Energiskatterne vejer tungest. Statens indtægter fra energiskatter udgjorde i 2001 36,4 mia. kr. og det svarer til 57,3 pct. af de samlede indtægter fra miljøskatterne. Transportskatterne udgjorde samme år 22,4 mia. kr. eller 35,4 pct. af miljøskatterne. Forureningskatterne udgjorde 4,6 pct. og ressourceskatterne 2,8 pct.

Figur 10

Miljøskatter

Energiskatterne omfatter skatter og afgifter på kuldioxid, svovldioxid, elektricitet, naturgas, benzin og visse andre olie- og kulprodukter. Transportskatterne omfatter skatter og afgifter på dæk, ansvarsforsikringer og salg af nummerplader for motor-køretøjer, samt vægtafgift, registreringsafgift og passagerafgifter. Forureningskatter omfatter skatter og afgifter på cfc-gasser, pvc, phthalater, klorerede opløsningsmidler, vækstfremmere, bekæmpelsesmidler, visse emballageafgifter, NiCd-batterier samt affald og spildevand. Ressourceskatter omfatter skatter og afgifter på jagttegn, fiskelicenser, råstofindvinding og -import samt ledningsført vand.

Tabel 1
Danmarks areal, folketal og kystlinie 2002

	Areal km ²	Folketal pr. 1. januar	Befolk- nings- tæthed pr. km ²	Halvøen Jylland samt navngivne øer i havet		Vandareal 1959 km ²	Kystlinie 1959 km
				Antal øer	Areal km ²		
Danmark	43 098,27	5 368 354	124,6	407¹	43 098,27²	700	7 314
Landsdele							
Sjælland	7 450,57 ¹	2 259 320	303,2	99 ¹	7 450,57 ³	184	1 735
Lolland-Falster	1 795,34	114 473	63,8	45	1 795,34 ⁴	24	587
Bornholm	588,53	44 197	75,1	9	588,53	3	141
Fyn	3 485,84	472 504	135,5	100	3 485,84 ⁶	26	1 130
Øerne i alt	13 320,28 ¹	2 890 494	217,0	252 ¹	13 320,28	237	3 593
Jylland	29 777,99	2 477 860	83,2	154	29 777,99 ^{2,6}	463	3 721
Amter							
Københavns Kommune	88,25	500 531	5 671,7	2	0,237	3	92
Frederiksberg Kommune	8,77	91 322	10 413,0	•	•	0	•
Københavns Amt	528,26 ¹	617 336	1 168,6	3 ¹	122,33 ⁷	15	121
Frederiksborg Amt	1 347,42	370 555	275,0	14	2,40	80	248
Roskilde Amt	891,42	234 820	263,4	18	0,27	7	154
Vestsjællands Amt	2 983,77	298 731	100,1	28	49,00	66	608
Storstrøms Amt	3 398,02	260 498	76,7	77	2 049,09	36	1 099
Bornholms Amt	588,53	44 197	75,1	9	588,53	3	141
Fyns Amt	3 485,84	472 504	135,5	100	3 485,84	27	1 130
Sønderjyllands Amt	3 939,12	253 166	64,3	14	450,07	119	567 ⁸
Ribe Amt	3 131,66	224 444	71,7	4	64,83	23	207
Vejle Amt	2 996,64	351 328	117,2	10	17,04	26	264
Ringkøbing Amt	4 853,95	274 385	56,5	23	16,84	80	598
Århus Amt	4 560,73	644 666	141,3	40	148,73	77	635
Viborg Amt	4 122,51	234 323	56,8	15	392,49	90	646
Nordjyllands Amt	6 173,38	495 548	80,3	46	127,96	48	804
Færøerne⁹	1 398,85	47 120	33,7	17¹⁰	1 398,85	...	1 117¹¹
Grønland	410 449,00¹²	56 542	0,1

Anm. 1. Danmarks sydligste punkt er Gedserodde på Falsters sydspids, 11°58'15" ø.l., 54°33'35" n.b., det nordligste ved Skagen 10°36'11" ø.l., 57°45'07" n.b., det vestligste Blåvandshuk 08°04'22" ø.l. 55°33'36" n. b. og det østligste Christiansø (Østerskær), 15°11'55" ø.l., 55°19'17" n.b. *Europæisk Datum, 1950.*

Anm. 2. De grundlæggende opmålinger er foretaget af Geodætisk Institut i perioden 1953-1959 på de daværende målebordsblade (1:20.000), jf. *Danmarks Areal* (Statistiske Meddelelser 1968:4). Arealerne er ajourført af Danmarks Statistik ved planimetrisk opmålinger på de nuværende 4 cm-kort (1:25.000).

Anm. 3. Arealerne i kol. 1 omfatter alle arealer inden for landets konturer. Fjorde og vige, der ved den ovennævnte opmåling havde fri forbindelse til havet (fx Ringkøbing fjord), indgår ikke i arealtallene.

Anm. 4. Tallene i kol. 6 og 7 er fra den i 1959 afsluttede planimetrisk opmåling og de er ikke ajourført på nyere kortmateriale. I kol. 6 indgår 4 søer og 2 inddæmmede fjorde, der hver er over 1.000 ha (10 km²) - nemlig Arreso, Esrum sø, Mossø, Tissø, Saltbæk Vig og Stadil Fjord. I de danske søer er der 53 navngivne øer med et samlet areal på 1,97 km². Kystlinien og vandarealerne er fordelt på amtskommunerne efter kommuneinddelingen 1. april 1970.

Anm. 5. Navngivne søer, vandløb mv. i sogne, der 1. april 1970 blev delt på kommuner beliggende i hvert sit amt, er medtaget under det amt, hvor den største del af sognet ligger.

Abm. 6. Tallene er behæftet med en vis usikkerhed.

¹ Svaneclapperne på 11 ha er kommet til, ubeboet. ² Heraf halvøen Jylland med 23.874,30 km². ³ Heraf øen Sjælland med 7.031,30 km². ⁴ Heraf udgør øen Lolland 1.242,86 km² og øen Falster 513,76 km². ⁵ Heraf udgør øen Fyn 2.984,55 km². ⁶ Heraf Vendsyssel-Thy med 4.685,73 km². ⁷ Hele øen Amager er medregnet under Københavns Amt med 96,29 km². ⁸ Landegrænsen mod Tyskland havde ved opmålingen en længde på 67,7 km. ⁹ 1/3 2002 ¹⁰ Beboede øer. ¹¹ Opmålt 1955. ¹² Kun den isfri del af Grønland er medtaget. Grønlands samlede areal er på 2.166.086 km², heraf er 85 pct. dækket af indlandsis.

Kilde: *Danmarks geografiske yderpunkter* (Geodætisk Institut og Kort- og Matrikelstyrelsen).

Tabel 2
Danmarks administrative inddeling 2002

	Kom- mune	Kirke sogne	Told- og Skatte- regioner	Skyld- kredse	Vurde- rings- kredse	Valgkredse ¹		Rets- kredse
						Amts- og stor- kredse	Opstil- lings- kredse	
I alt	275	2 125	29	27	224	17	103	82
Øerne	134	893	16	14	121	10	58	40
Københavns Kommune	1	71	2	1	13	3	16	1
Frederiksberg Kommune	1	10					3	1
Københavns Amt	18	70	4 ^{2,3}	2	22	1	9	10
Frederiksborg Amt	19	78	2 ²	2	17	1	4	5
Roskilde Amt	11	68	1 ³	1	10	1	3	2
Vestsjællands Amt	23	167	2 ⁵	2	17	1	6	7
Storstrøms Amt	24	182	2 ⁵	2	16	1	6	6
Bornholms Amt	5 ⁶	22	1	1	3	1	2	1
Fyns Amt	32	225	2	3	23	1	9	7
Jylland	141	1 232	13	13	103	7	45	42
Sønderjyllands Amt	23	116	2	2	12	1	7	6
Ribe Amt	14	88	1	1	9	1	4	5
Vejle Amt	16	135	18, ⁹	2	13	1	6	5
Ringkøbing Amt	18	143	2 ⁹	1	12	1	4	6
Århus Amt	26	285	38, ¹⁰	3	22	1	10	6
Viborg Amt	17	225	2 ^{11,12}	2	14	1	5	5 ¹³
Nordjyllands Amt	27	240	2 ^{10,11,12}	2	21	1	9	9 ¹³

Anm. 1 Retsvæsen: Der er 2 landsretskredse og 15 nævningekredse. Østre landsretskreds omfatter øerne og er inddelt i 9 nævningekredse. Vestre landsretskreds omfatter Jylland og er inddelt i 6 nævningekredse.

Anm. 2 Udskrivningskredse: Der findes 6 udskrivningskredse, 2 øst og 4 vest for Storebælt. I kirkelig henseende er der 10 stifter (111 provstier og 1.354 pastorater).

Anm. 3 Arbejdstilsyn: Der er 14 tilsynskredse, nemlig: Københavns og Frederiksberg kommuner der udgør 1 kreds, Roskilde og Bornholms amter der udgør en kreds, mens resten af landets 12 amter hver udgør en kreds.

Anm. 4. Arbejdsformidling: Der er 14 arbejdsformidlingskontorer, nemlig: København og Frederiksberg kommuner samt Københavns Amt der er et kontor, mens resten af landets 13 amter hver har et kontor.

Anm. 5. Der er 8 toldcentre 4 på øerne og 4 i Jylland.

¹ Ifølge Lov nr. 488 af 11. juni 1998 om valg til Folketinget. ² Farum Kommune, Frederiksborg Amt, hører under Ballerup Told- og Skatteregion, der er medregnet til Københavns Amt. ³ Greve Kommune, Roskilde Amt, hører under Høje Tåstrup Told- og Skatteregion, der er medregnet til Københavns Amt. ⁴ En del af politikreds 13 Køge, ligger i Storstrøms Amt. ⁵ Haslev Kommune, Vestsjællands Amt, hører under Næstved Told- og Skatteregion, der er medregnet til Storstrøms Amt. ⁶ Uden Christiansø, der ikke indgår i kommuneinddelingen; øen administreres af Forsvarsministeriet. ⁷ En del af retskreds 51, Grindsted, ligger i Vejle Amt. ⁸ Brædstrup, Gedved, Horsens og Juelsminde og fra 2000 også Hedensted og Tørring-Uldum kommuner, Vejle Amt, hører under Horsens Told- og Skatteregion, der er medregnet til Århus Amt. ⁹ Nørre Snede Kommune, Vejle Amt er flyttet til Herning Told- og Skatteregion. ¹⁰ Hobro Kommune, Nordjyllands Amt, hører under Randers Told- og Skatteregion, der er medregnet til Århus Amt. ¹¹ Farsø, Nørager og Aars kommuner, Nordjyllands Amt, hører under Viborg Told- og Skatteregion, der er medregnet til Viborg Amt. ¹² Brovst, Fjerritslev og Løgstor kommuner, Nordjyllands Amt, hører under Thisted Told- og Skatteregion, der er medregnet til Viborg Amt. ¹³ En del af retskreds 78, Hobro, og en del af politikreds 52, Hobro, ligger i Viborg Amt.

Tabel 3

Areal og folketal for landsdele og beboede øer

Kom- mune kode	Areal i ha 2002	Folketal pr. 1. januar		Kom- mune kode	Areal i ha 2002	Folketal pr. 1. januar	
		2001	2002			2001	2002
Hele landet	4 309 827	5 349 212	5 368 354	Den fynske øgruppe	348 584	472 064	472 504
				- Fyn	298 456	439 993	440 680
				431 Avernakø	586	117	123
				443 Birkholm	92	9	9
				431 Bjørnø	150	38	39
				421 Bågå	623	30	35
				479 Drejø	426	78	69
				445 Fæno	394	2	3
				479 Hjortø	90	14	14
				- Langeland	28 384	14 342	14 219
				431 Lyø	605	141	148
				487 Siø	131	22	24
				479 Skarø	197	32	35
				475 Strynø	488	199	203
				479 Thurø	753	3 665	3 651
				447 Tornø	21	1	2
				421 Torø	64	2	3
				479 Tåsinge	6 979	6 071	6 054
				423 Æbelø	232	2	2
				- Ærø	8 807	7 306	7 191
				81 navngivne øer	1 106	•	•
				Jylland	2 977 799	2 469 789	2 477 860
				- Jyske halvø	2 387 430	2 074 944	2 083 421
				- Vendsyssel-Thy	468 573	307 280	307 017
				773 Agerø	385	28	28
				727 Alrø	751	171	162
				- Als	31 222	51 437	51 480
				707 Anholt	2 237	171	166
				545 Barsø	266	22	24
				851 Egholm	600	52	53
				615 Endelave	1 308	166	173
				563 Fanø	5 578	3 212	3 227
				783 Fur	2 229	949	945
				813 Hirsholm	17	4	4
				619 Hjarnø	321	121	114
				675 Jegindø	791	547	556
				529 Kalvø	18	13	11
				827 Livø	331	8	8
				805 Læsø	10 122	2 266	2 268
				571 Mandø	763	64	62
				773 Morsø	36 331	22 778	22 638
				531 Rømø	12 886	777	753
				741 Samsø	11 206	4 266	4 251
				503 Store Okseø	11	4	4
				727 Tunø	352	94	97
				671 Venø	646	206	198
				515 Årø	566	209	200
				129 navngivne øer	2 859	•	•
				Den lolland-			
				falsterske øgruppe	179 534	114 492	114 473
				Lolland	124 286	70 383	70 201
				Falster	51 376	43 261	43 442
363	Askø	282	54	57			
381	Barneholm	10	2	2			
379	Fejø	1 600	590	579			
379	Femø	1 138	172	164			
363	Lilleø	86	15	15			
379	Skalø	106	0	0			
379	Vejlø	37	11	10			
379	Vejrø	157	2	1			
	35 navngivne øer	456	•	•			
				Den bornholmske			
				øgruppe	58 853	44 126	44 197
	Bornholm	58 813	44 024	44 091			
411	Christiansø ²	25	102	106			
411	Frederikso ²	4					
411	6 navngivne øer	11	•	•			

Anm. Anm. Als omfatter følgende kommuner: 501, 523, 535 plus 24.474 personer af Sønderborg Kommune. - Amager omfatter følgende kommuner: 155 og 185 (ekskl. Saltholm) plus 103.679 personer af Københavns Kommune. - Bornholm omfatter følgende kommuner: 401, 403, 405, 407 og 409. - Falster omfatter følgende kommuner: 369 (ekskl. Toreby sogn), 375, 391 og 395. - Langeland omfatter følgende kommuner: 475 (ekskl. øen Strynø), 481 og 487 (ekskl. øen Siø). - Lolland omfatter følgende kommuner: 355, 359, 363 (ekskl. øerne Askø, og Lilleø), Toreby sogn af Nykøbing F. Kommune, 367, 371, 379 (ekskl. øerne Fejø, Femø, Skalø, Vejlø og Vejrø, 381 (ekskl. Barneholm), 383 og 387. Vendsyssel-Thy omfatter følgende kommuner: 675 (ekskl. øen Jegindø), 765, 785, 787, 803, 805, 807, 811, 813 (ekskl. Hirsholm), 817, 819, 821, 829, 835, 839, 841, 847, 849 plus 37.562 personer af Aalborg Kommune, Aggersborg sogn 513 personer af Løgstør Kommune. - Ærø omfatter kommune 443 (ekskl. øen Birkholm) og kommune 493. I alt 326 navngivne øer er uden beboere.

¹ Svaneklapperne på 11 ha er kommet til, ubeboet. ² Uden for kommuneinddelingen, administreres af Forsvarsministeriet.

Tabel 4

Arealdekke¹

	Km ²	Pct
Samlet areal	43 560,76	100,00
Kunstige overflader	4 246,46	9,75
Bymæssige strukturer, industrielle og kommercielle enheder ²	3 154,63	7,24
Motorvej	43,96	0,10
Motortrafikvej	9,10	0,02
Vej > 6 meter	269,02	0,62
Vej 3 – 6 meter	551,58	1,27
Jernbane	58,22	0,13
Bro	0,02	0,00
Dæmning	2,64	0,01
Landingsbane	3,31	0,01
Råstofområde	19,94	0,05
Teknisk areal	17,46	0,04
Kirkegård	6,96	0,02
Sportsanlæg	52,18	0,12
Rekreativt område	57,44	0,13
Landbrugsarealer	28 897,85	66,34
Landbrug	28 615,01	65,69
Gartneri	33,87	0,08
Græsarealer	155,18	0,36
Græs i byområder	93,72	0,22
Blandet landbrug og natur	0,07	0,00
Skov og tørre natur-typer	6 788,32	15,58
Skov	1 829,48	4,20
Løvskov	1 309,40	3,01
Nåleskov	2 147,34	4,93
Blandet skov	7,98	0,02
Overdrev	391,92	0,90
Hede	981,76	2,25
Sand/klit	51,21	0,12
Anden overflade med ringe vegetation	69,23	0,16
Vådområder	2 274,89	5,22
Eng	808,89	1,86
Vådområde	205,66	0,47
Mose	875,60	2,01
Strandeng	384,74	0,88
Søer og vandløb	670,59	1,54
Sø	616,49	1,42
Vandløb > 8 – 12 meter	49,42	0,11
Sø-rørskov	0,34	0,00
Dambrug	4,34	0,01
Uklassificeret	682,65	1,57

Anm. Datagrundlaget er arealanvendelseskortet i Miljøministeriets Areal Informations System. Yderligere information på www.dmu.dk. Tallene er en revision (ikke en opdatering) af de indsamlede data. Revisionen er foretaget af Danmarks Miljøundersøgelser i 2001. Klassifikation er baseret på den 3. cifrede *CORINE land cover nomenclature*, idet der er tilføjet et 4 ciffer til nationalt brug.

¹ Tallene er baseret på forskellige datakilder der dækker perioden fra ultimo 1980'erne til medio 1990'erne.. ² Omfatter bykerne, lav bebyggelse, høj bebyggelse, bebyggelse i åbent land og industri. Veje er ikke omfattet.

Kilde: Danmarks Miljøundersøgelser.

Tabel 5

Arealoppgørelse

	1965		1982	
	Km ²	Pct	Km ²	Pct
Samlet areal	43 070	100	43 080	100
Byområder, beboelse og erhverv ¹	3 890	9	5 350	12
Hegn, grøfter, markveje o.l.	1 370	3	1 130	3
Dyrkede marker, gartneri og frugtplantager	26 930	62	26 510	61
Skove og plantager inkl. landbrugsskov	4 720	11	5 010	12
Enge, moser, vade og marsk o.l.	3 250	8	2 460	6
Heder, klitter og moser	2 230	5	1 980	5
Søer og vandløb	680	2	640	1

Anm. Tallene er delvis skønnede og behæftet med usikkerhed.

¹ Byområder, bebyggelse og erhverv er inkl. sommerhusområder, trafik anlæg og spredt bebyggelse.

Tabel 6

Fredede arealer

	Fredede arealer frem til 1990	Fredet 1991-1995	Fredet 1996-2000	Fredet 2001	Fredede arealer i alt frem til 2001	Fredede arealer i pct. af samlet areal
	km ²					
Hele landet	1 846	97	59	31	2 003	4,7
Hovedstadsregionen ¹	285	14	19	8	325	11,3
fordelt efter 1997:						
- Københavns Kommune	2	2	...
- Københavns Amt	1	5	5	...
- Frederiksborg Amt	2	1	2	...
- Roskilde Amt	1	-	1	...
Vestsjællands Amt	121	21	1	3	146	4,9
Storstrøms Amt	108	16	0	-	124	3,7
Bornholms Amt	36	-	2	-	38	6,5
Fyns Amt	54	11	-	-	65	1,9
Sønderjyllands Amt	92	4	2	-	98	2,5
Ribe Amt	111	2	-	-	112	3,6
Vejle Amt	131	1	15	0	146	4,9
Ringkøbing Amt	181	1	0	1	184	3,8
Århus Amt	204	12	0	5	222	4,9
Viborg Amt	254	11	-	-	265	6,4
Nordjyllands Amt	271	5	19	14	308	5,0
Søterritoret	1 381	90	982	-	2 452	...

Anm. Tallene omfatter arealer, hvor fredningsager er afsluttet ved et fredningsnævn eller overfredningsnævn (for søterritoriets vedkommende ved statslig bekendtgørelse).

¹ Fra 1998 er det muligt at opføre Hovedstadsregionens fredninger fordelt på de enkelte kommuner og amter.

Kilde: Skov- og Naturstyrelsen.

Tabel 7 Danmarks femten største søer

Navn	Beliggenhed	1980-89 1999-2000		Navn	Beliggenhed	1980-89 1999-2000	
		km ²				km ²	
Arresø	Sjælland	39,5	39,5	Søndersø	Lolland	8,5	8,4
Esrum sø	Sjælland	17,4	17,4	Tystrup sø	Sjælland	...	6,7
Stadil Fjord ¹	Vestjylland	18,5	17,3	Tømmerby Fjord	Nordjylland	...	6,0
Mossø	Østjylland	16,6	16,6	Vejlen/Ulvedyb	Nordjylland	...	5,9
Saltbæk vig ¹	Sjælland	15,6	16,1	Julsø	Østjylland	...	5,8
Tissø	Sjælland	12,7	12,7	Tange sø	Vestjylland	5,5	5,5
Furesø	Sjælland	9,3	9,3	Lund Fjord	Nordjylland	5,4	5,1
Skanderborg sø	Østjylland	8,0	8,6				

Anm. 1980-89: Arealerne er opgjort på baggrund af koordinatsætning af Geodætisk Instituts 4 cm kort i seneste udgave frem til 1988-89. Opmålingsgrundlaget spænder over reviderede ældre kort, hvor revisionsgraden er ukendt, til fotogrametriske nyopmålte kort. Benævnte søer er søer, der er navngivet på målebordsbladene.

¹ Brakvandsområde.

Kilde: Kort- og Matrikelstyrelsen.

Tabel 8 Meteorologiske forhold. Temperatur og graddage

	Jan.	Feb.	Marts	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Året
Maximumstemperatur²													
1874-2001 Temp.	12,0	15,8	22,2	28,6	32,8	35,5	35,3	36,4	32,3	24,1	18,5	14,5	36,4
Målt i året	1999	1990	1990	1993	1892	1947	1941	1975	1906	1978	1968	1953	1975
2001	9,2	13,1	11,5	20,1	25,5	28,0	32,3	33,9	22,2	20,5	14,0	10,3	33,9
Gns. dagtemperatur¹													
Normal (1961-1990)	2,0	2,2	4,9	9,6	15,0	18,7	19,8	20,0	16,4	12,1	7,0	3,7	10,9
2001	3,4	2,9	3,8	9,1	15,8	16,4	21,7	21,0	15,6	14,4	8,0	3,4	11,3
Middeltemperatur													
Normal (1961-1990)	0,0	0,0	2,1	5,7	10,8	14,3	15,6	15,7	12,7	9,1	4,7	1,6	7,7
2001	1,7	0,5	1,1	5,6	11,3	12,8	17,4	16,9	12,6	12,0	5,3	0,7	8,2
Gns. nattemperatur¹													
Normal (1961-1990)	-2,9	-2,8	-0,8	2,1	6,5	9,9	11,5	11,3	9,1	6,1	2,3	-0,7	4,3
2001	-0,1	-2,6	-2,0	2,4	6,9	9,2	13,1	13,2	9,8	9,7	2,2	-2,5	4,9
Minimumtemperatur²													
1874-2001 Temp.	-31,2	-29,0	-27,0	-19,0	-8,0	-3,5	-0,9	-2,0	-5,6	-11,9	-21,3	-25,6	-31,2
Målt i året	1982	1942	1888	1922	1900	1936	1903	1885	1886	1880	1973	1981	1982
2001	-8,5	-14,0	-18,3	-6,5	-1,0	0,6	2,9	5,1	2,7	0,9	-5,6	-20,7	-20,7
Graddage													
Normal (1971-1990)	516	473 ³	452	339	186	136	251	361	461	3 175
2001	473	462	493	343	177	130	153	350	505	3 085

Anm. Som grundlag for beregningen af de anførte månedlige landsgennemsnit er benyttet de daglige målinger ved et antal velfordelte stationer – som hovedregel ca. 40 stationer. Ved beregning af årsværdien kan der være taget hensyn til decimaler, som ikke indgår i tabellens månedsgennemsnit. Normalerne er gennemsnit for en årrække, i reglen 30 år, og angiver de forventede tal for henholdsvis januar, februar osv.

¹ Den gns. dagtemperatur/gns. nattemperatur er et beregnet gennemsnit for 30 stationer af den højeste/laveste daglige temperatur. *Middeltemperaturen* beregnes ud fra 3 daglige eller 8 daglige observationer afhængig af målested. 3 daglige aflæsninger dækker ikke døgnet ligeligt, således som 8 aflæsninger gør, derfor korrigeres disse. *Graddage* anvendes som et omtrentlig mål for opvarmningsbehovet i fyringssæsonen (1. september – 31. maj). Graddage er skyggetemperaturdage, og de opgives som et gennemsnit for hele landet. Graddagetallet fremkommer som summen af de enkelte måneders graddage. Graddagetallets størrelse omregnet i procent i forhold til normalen angiver forbruget i den enkelte fyringssæson. ² På et maximum/minimumtermometer registreres den højeste/laveste temperatur i døgnet blandt samtlige ca. 150 stationer. Maximumtemperatur/Minimumtemperatur i årene 1874-2001 er fundet ved at udtage den højeste/laveste temperatur blandt samtlige ca. 150 stationer (ca. 100 før 1960). Målt i året er det seneste år, hvor pågældende temperatur er forekommet. ³ 28 dage, 506 når der er 29 dage i februar.

Kilde: Danmarks Meteorologiske Institut.

Tabel 9
Meteorologiske forhold. Nedbør, soltimer, tryk og vind m.m. 2001

	Jan.	Feb.	Marts	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Året
mm													
Nedbør													
Normal (1961-1990)	57	38	46	41	48	55	66	67	73	76	79	66	712
Hele landet	45	48	40	63	33	62	48	90	137	64	59	61	751
Kbh. Komm., Frb.Komm., Kbh. Amt, Fr.borg Amt, samt Roskilde Amt	38	42	23	50	33	59	25	108	134	36	48	57	653
Vestsjællands Amt	36	42	31	53	29	56	29	116	122	35	44	52	645
Storstrøm Amt	34	36	31	44	21	72	29	102	129	35	45	62	640
Bornholms Amt	40	50	43	50	21	70	31	103	164	42	65	57	736
Fyns Amt	39	43	44	47	37	56	40	109	120	41	55	48	679
Sønderjyllands Amt	42	62	51	46	24	56	78	104	144	68	76	64	815
Ribe Amt	54	60	42	53	22	51	56	94	143	84	76	75	810
Vejle Amt	39	55	45	54	35	51	60	76	133	60	55	59	722
Ringkøbing Amt	52	53	43	72	37	66	61	83	152	99	80	69	867
Århus Amt	42	44	38	70	39	58	29	76	136	47	49	56	684
Viborg Amt	51	43	45	81	37	60	52	78	139	93	61	67	807
Nordjyllands Amt	57	38	41	93	38	91	39	71	116	71	49	57	761
pct.													
Fugtighedsgrad, hele landet¹													
Normal (1961-1990)	91	90	87	80	75	77	79	79	83	87	89	90	84
2001	93	88	85	84	76	82	79	82	88	89	86	90	85
Skydække, hele landet²													
Normal (1961-1990)	79	73	69	63	60	59	62	59	63	70	74	77	67
2001	81	67	65	68	49	64	48	58	74	72	60	69	64
timer													
Soltimer, hele landet³													
Normal (1961-1990)	41	71	117	178	240	249	236	224	152	99	57	39	1 701
2001	32	83	123	151	300	245	309	227	106	77	88	39	1 780
hPa													
Middellufttryk ved havoverfladen													
Ålborg	1 012,5	1 014,2	1 008,2	1 009,4	1 016,1	1 012,3	1 013,0	1 012,8	1 008,7	1 011,6	1 013,6	1 018,3	1 012,6
Københavns Lufthavn	1 014,5	1 014,4	1 009,0	1 010,4	1 016,2	1 013,1	1 014,1	1 014,3	1 008,5	1 014,5	1 014,8	1 018,2	1 013,4
pct.													
Vindretning⁴	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Nordlig	5	10	6	11	12	7	5	3	7	<	9	17	8
Nordøstlig	4	15	10	8	10	4	6	3	12	2	4	11	7
Østlig	11	10	22	10	8	5	14	14	17	13	1	5	11
Sydøstlig	24	5	18	14	5	4	8	17	12	20	8	11	12
Sydlig	17	10	12	13	7	7	9	9	9	17	9	7	11
Sydvestlig	18	14	16	18	12	19	20	23	13	29	15	13	18
Vestlig	12	21	9	17	30	38	23	22	17	17	33	18	21
Nordvestlig	8	14	5	8	16	17	12	10	13	3	20	15	12
Stille	1	1	1	1	1	1	2	1	1	0	<	3	1
m/s													
Middelvindhastighed													
2001	4,9	5,9	5,3	4,9	4,9	5,1	4,3	5,0	5,0	6,4	6,0	4,8	5,2

Anm. Nedbøren angives ved den højde, hvortil vandet ville stige på en tænkt plan flade, hvor det ikke kunne løbe bort eller fordampe. For amterne er de anførte tal et gennemsnit for ca. 100 velfordelte stationer, idet summeringen for måned og år er foretaget med hensyntagen til decimalerne. For de enkelte amter er der desuden taget hensyn til arealet. Se i øvrigt anm. til tabel om temperatur og graddage. Hvor der står "Hele landet" er tallet ekskl. Bornholm.

Lufttrykket er vægten af den luftstøbe, som hviler på 1 cm² af en vandret flade. Måles i hPa = hektopascal = millibar.

¹ *Fugtigheden* angiver i procent forholdet mellem de tilstedeværende vanddamp i luften og den mængde, ved hvilken luften ville være mættet ved den pågældende temperatur. ² *Skydækket* angiver hvor mange procent af himlen, der er dækket med skyer. ³ *Soltimer* (klart solskin dvs. ≥ 200 watt pr. m²) registreres dagen igennem på en solautograf. ⁴ Vindhypigheden angiver den procentvise fordeling af de daglige observationer på de 8 vindretninger og vindstille. < betyder mindre end 0,5 %.

Kilde: Danmarks Meteorologiske Institut.

Tabel 10
Meteorologiske forhold. Døgnaplysninger 2001

	Jan.	Feb.	Marts	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Året
Antal døgn i måneden, hele landet													
Sommerdage (maks. >25°)													
Normal (1961-1990)	-	-	-	-	0,2	1,9	2,6	2,3	0,1	-	-	-	7,2
2001	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	5,1	3,3	0,0	0,0	0,0	0,0	8,6
Isdøgn (maks. <0°)													
Normal (1961-1990)	8,6	7,5	2,2	0,1	-	-	-	-	-	-	0,6	4,0	23,0
2001	2,3	6,4	3,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,1	16,7
Frostdøgn (min. <0°)													
Normal (1961-1990)	19,0	19,0	15,0	6,6	0,7	<	-	-	0,2	1,8	7,3	15,0	84,0
2001	15,0	18,1	19,7	5,7	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	8,9	19,4	86,9
Tågedøgn													
Normal (1961-1990)	10,0	9,3	9,2	7,5	5,1	2,6	2,6	3,2	4,3	7,0	5,7	7,0	74,0
2001	12,4	7,6	9,7	9,2	6,0	5,3	7,9	6,4	10,3	10,9	5,7	15,1	106,5
Nedbørdøgn (R ³ 0,1 mm)													
Normal (1961-1990)	17	13	14	12	12	12	13	13	15	16	18	17	171
2001	16,3	13,8	13,8	16,7	9,2	14,0	9,1	15,3	24,3	16,8	17,7	17,0	184,0
Store nedbørdøgn (R ³ 10 mm)													
Normal (1961-1990)	1,1	0,5	0,7	0,7	1,1	1,5	1,8	1,8	2,0	2,2	2,0	1,6	17,0
2001	0,5	0,8	0,6	1,6	0,6	1,6	1,3	3,3	4,1	1,6	0,8	1,4	18,2
Snedøgn													
Normal (1961-1990)	7,6	6,4	5,3	2,6	0,2	-	-	-	-	0,1	2,3	5,8	30,0
2001	2,9	8,4	5,0	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,8	8,3	27,9
Hyppeghed af blæst i pct.													
2001	2	7	5	2	3	2	2	4	3	8	7	5	4
Tordendøgn													
Normal (1961-1990)	0,1	0,1	0,1	0,2	1,3	2,0	2,3	2,2	1,3	0,6	0,3	0,1	11,0
2001	0,1	0,0	0,0	0,2	2,2	1,3	3,3	3,7	1,3	1,1	0,6	0,2	14,0

Anm. 1 *Sommerdage* er dage, hvor den højeste temperatur er over 25° celsius. *Isdøgn* er døgn, hvor den højeste temperatur er under 0° celsius. *Frostdøgn* er døgn, hvor den laveste temperatur er under 0° celsius. *Tågedøgn* er døgn, hvor der er observeret tåge omkring stationen. *Nedbørdøgn* er døgn med nedbør på 0,1 mm eller mere. *Store nedbørdøgn* er døgn med nedbør på 10 mm eller mere. *Snedøgn* er døgn med snefald på 0,1 mm eller mere målt efter smeltning. Blæst er vindhastigheder ³ 10,8 m/sek. *Tordendøgn* er et for hele landet beregnet gennemsnit af de enkelte stationers tordendøgn. Når antal døgn er under 10 kan tiendedelene medtages.

< betyder mindre end 0,1 men større end 0,0.

Anm. 2 Som grundlag for beregningen af de anførte månedlige landsgennemsnit er benyttet de daglige målinger ved et antal velfordelte stationer – som hovedregel ca. 40 stationer. Ved beregning af årsværdien kan der være taget hensyn til decimaler, som ikke indgår i tabellens månedsgennemsnit. Normalerne er gennemsnit for en årrække, i reglen 30 år, og angiver de forventede tal for henholdsvis januar, februar osv.

Kilde: Danmarks Meteorologiske Institut.

Tabel 11 Byernes luftforurening

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
µg/m ³ svovldioxid										
København	14,1	11,5	8,7	9,0	7,0	4,6	4,3	4,0	3,3	... ¹
Ålborg	7,1	6,6	4,6	4,0	5,0	2,7	2,7	1,8 ¹
Odense	6,9	6,5	4,3	3,8	4,9	2,6	2,1	1,7	1,3	... ¹
µg/m ³ kvælstofdioxid										
København	51,7	43,4	46,7	53,0	44,7	42,6	42,9	46,8	42,0	40,0
Ålborg	37,8	38,0	36,1	37,4	37,6	33,6	34,2	40,1	35,1	34,7
Odense	36,4	36,6	35,8	34,4	34,0	35,5	31,6	32,9	31,2	31,2
ng/m ³ bly										
København	198,6	119,1	37,1	26,0	24,8	16,6	16,4	16,6	29,6	23,4 ²
Ålborg	212,0	140,1	44,7	31,4	18,6	13,9	13,0	12,5	...	12,5 ²
Odense	130,4	96,5	31,9	22,3	22,0	14,9	14,5	13,6	13,0	11,3 ²
µg/m ³ partikler										
København	73,6	69,6	64,7	61,1	65,3	46,8	45,5	47,2	48,7	34,1 ²
Ålborg	59,1	63,5	61,1	55,7	68,9	53,7	50,7	51,3	...	28,8 ²
Odense	59,8	62,1	55,6	53,2	62,7	61,4	45,6	46,6	47,6	47,6 ²

Anm. µg/ m³ svarer til milliontedel gram pr. kubikmeter, mens ng/m³ svarer til milliardtedel gram pr. kubikmeter.

¹ Koncentrationen af svovldioxid i luften er så lav, at disse målinger er udgået. ² Fra 2001 er metoden ændret fra Total Suspended Particles til PM10.

Kilde: Danmarks Miljøundersøgelser.

Tabel 12 Ozonlagets tykkelse over Danmark

	Jan.	Feb.	Marts	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Året
DU ¹													
1980	354	357	396	417	403	376	367	327	300	308	302	323	353
1985	375	383	392	395	371	366	339	311	296	265	300	321	343
1990	310	344	361	380	356	351	340	317	294	274	297	308	328
1995	321	357	372	358	350	324	311	294	297	269	277	307	320
2000	305	339	340	352	348	335	336	306	280	279	282	326	319
2001	326	359	389	397	357	359	324	306	304	275	272	299	331

¹ Ozonlagets tykkelse i Dobson enheder (DU). Dette mål angiver, hvor mange hundrededele mm. ozonlaget ville være tykt, hvis det var samlet ved jordens overflade.

Kilde: Danmarks Meteorologiske Institut.

Tabel 13
Udslip fra og nedfald i Danmark 1998

	Dansk udslip til forskellige lande			Nedfald i Danmark fra forskellige lande		
	Svovl fra SO ₂	Kvælstof fra NO _x	Kvælstof fra NH ₄	Svovl fra SO ₂	Kvælstof fra NO _x	Kvælstof fra NH ₄
	— tons —					
Danmark	5 900	2 700	26 300	5 900	2 700	26 300
Sverige	4 800	7 200	8 400	300	700	600
Norge	1 600	2 500	2 500	100	500	100
Finland	800	1 500	800	0	100	0
Storbritannien	500	1 100	700	8 100	4 600	700
Tyskland	1 700	2 400	3 300	5 600	4 000	7 300
Holland	100	200	100	500	1 600	1 100
Belgien	0	100	0	800	700	400
Frankrig	200	500	100	1 300	1 500	800
Polen	1 900	3 400	2 500	2 800	900	600
Tjekkiet og Slovakiet	200	400	200	1 000	400	200
Europæisk del af tidl. Sovjet	3 900	8 500	3 200	700	300	200
Havområder	16 200	19 600	37 200	7 800	5 700	0
Andet	300	20 500	0	3 400	900	500

Kilde: EMEP/the Norwegian Meteorological Office.

Tabel 14
Udslip fra transportsektoren 2000

	CO ₂	NO _x	SO ₂	CO
	— tusinde tons —			
I alt¹	12 795	97	3,1	331
Vejtransport	11 298	75	0,5	317
Jernbane	228	2	0,0	0
Luftfart	137	1	0,0	2
Søtransport	1 132	20	2,5	12
	— pct. —			
I alt¹	100	100	100	100
Vejtransport	88	77	18	96
Jernbane	2	2	0	0
Luftfart	1	1	1	1
Søtransport	9	21	81	4

¹ Udslip fra militær aktivitet er ikke medtaget.

Kilde: DMU, Conair-databasen.

Tabel 15 Udslip af drivhusgasser¹

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
	mia. GWP									
I alt	87	80	82	86	83	97	87	82	79	74
Transport	14	14	14	15	15	15	15	15	16	16
Industri og produktion	7	6	6	7	7	8	8	7	7	6
Energisektoren	36	30	32	36	33	45	36	32	29	26
Affaldsbehandling	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Landbrug	11	11	11	11	11	10	10	10	10	10
Andet	17	16	17	16	16	17	16	15	16	15

¹ Kuldiioxid, lattergas og metan.

Kilde: Danmarks Miljøundersøgelser.

Tabel 16 Udslip af forsurende stoffer¹

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
	tusinde tons PAE									
I alt	22,0	19,2	17,9	17,9	16,9	18,6	15,6	14,0	12,6	11,5
Transport	4,1	3,8	3,7	3,6	3,6	3,5	3,5	3,4	3,3	3,1
Industri og produktion	0,9	0,9	0,9	1,1	1,1	0,9	1,0	0,7	0,6	0,6
Energisektoren	8,8	6,5	5,7	5,7	5,3	7,3	4,3	3,3	2,4	1,5
Affaldsbehandling	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Landbrug	7,5	7,4	7,2	6,9	6,5	6,3	6,2	6,3	6,0	6,0
Andet	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	0,5	0,2	0,2	0,3

¹ Svovldioxid, kvælstofilter og ammoniak.

Kilde: Danmarks Miljøundersøgelser.

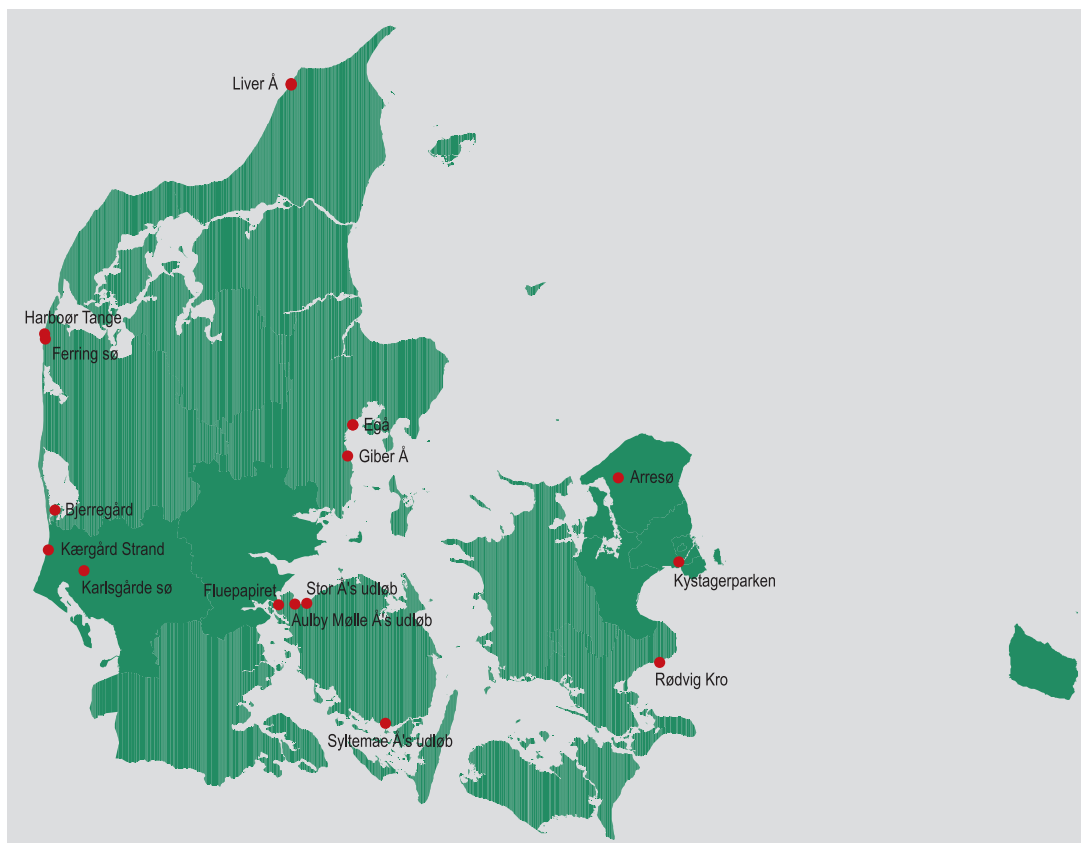
Tabel 17

Badevandskvalitet

	Målestationer	Acceptabelt badevand	Antal tvivlsomt badevand	Badeforbud
1985	1 374	1 017	288	69
1990	1 370	1 251	70	49
1991	1 338	1 230	70	38
1992	1 307	1 225	54	28
1993	1 282	1 206	55	21
1994	1 288	1 234	33	21
1995	1 301	1 227	54	20
1996	1 299	1 223	57	19
1997	1 310	1 275	18	17
1998	1 307	1 244	45	18
1999	1 307	1 260	30	17
2000	1 295	1 250	28	17
2001	1 279	1 247	17	15
2002	1 275	1 222	38	15

Kilde: Miljøstyrelsen.

Badeforbud 2002

Tabel 18 Drikkevandsforbrug efter amter

	1998	1999	2000
	mio. m ³		
Hele landet	441,3	436,3	428,7
Københavns Kommune	35,7	36,3	35,2
Frederiksberg Kommune	6,2	6,0	6,2
Københavns Amt	43,9	42,2	41,6
Frederiksborg Amt	25,5	27,3	24,0
Roskilde Amt	16,2	15,7	15,5
Vestsjællands Amt	29,1	29,6	28,3
Storstrøms Amt	19,6	19,4	19,9
Bornholms Amt	4,3	4,2	4,1
Fyns Amt	38,2	37,5	37,7
Sønderjyllands Amt	23,1	21,6	23,6
Ribe Amt	21,6	21,4	21,3
Vejle Amt	30,5	29,8	29,7
Ringkøbing Amt	28,6	28,7	27,8
Århus Amt	50,4	49,5	48,6
Viborg Amt	23,1	22,4	22,5
Nordjyllands Amt	45,4	45,0	42,9

Anm. Vandforbruget til storindustri, landbrug og dambrug, i det omfang indvindingen er baseret på særskilte enkeltboringer, er ikke medtaget.

Tabel 19 Drikkevandsforbrug efter anvendelsesgruppe

	1998	1999	2000
	mio. m ³		
Hele landet	441,3	436,3	428,7
Husholdninger	266,2	269,7	265,0
Erhverv og institutioner	142,6	136,2	136,4
Tab mv.	32,5	30,3	27,2

Anm. Vandforbruget til storindustri, landbrug og dambrug, i det omfang indvindingen er baseret på særskilte enkeltboringer, er ikke medtaget.

Tabel 20 Vandværker efter nitratindhold i drikkevand 2000

	Vandværker efter nitratindhold pr. liter			
	0,0 - 4,9 mg	5,0 - 24,9 mg	25,0 - 49,9 mg	Over 50,0 mg
	pct.			
Hele landet	76	15	7	2
Københavns Amt ¹	87	7	4	2
Frederiksborg Amt	79	19	-	2
Roskilde Amt	87	10	1	2
Vestsjællands Amt	85	10	4	1
Storstrøms Amt	81	16	2	1
Bornholms Amt	80	20	-	-
Fyns Amt	86	12	2	-
Sønderjyllands Amt	85	12	3	-
Ribe Amt	81	18	-	1
Vejle Amt	87	9	4	0
Ringkøbing Amt	88	6	5	1
Århus Amt	71	17	9	3
Viborg Amt	67	15	12	6
Nordjyllands Amt	48	22	24	6

Anm. Højest tilladelige grænseværdi er 50 mg/l.

¹ Københavns Amt omfatter også Københavns og Frederiksberg kommune.

Tabel 21

Affaldsmængder fordelt på kilder og behandlingsform 2000

	Genan- vendelse	Forbrænding	Deponering	Særlig behandling	I alt
—tusinde tons—					
I alt	8 947	3 122	1 389	17	13 475
Husholdninger	914	1 804	361	4	3 081
Institutioner, handel og kontor	449	515	152	4	1 119
Industri	1 896	431	611	9	2 948
Byggeri og anlæg	2 889	65	269	0	3 223
Rensningsanlæg	1 554	307	61	0	1 921
Kraftværker	1 241	-	- 66	-	1 175

Anm. Data stammer fra Miljøstyrelsens Informationssystem for Affald og Genanvendelse (ISAG).

Kilde: Miljøstyrelsen, sukkerfabrikkerne, genvindingsindustrien og kraftværkerne.

Tabel 22

Affaldsmængder fordelt på affaldstype og behandlingsform 2000

	Genan- vendelse	Forbrænding	Deponering	Særlig behandling	I alt
—tusinde tons—					
I alt	8 947	3 122	1 389	17	13 475
Dagrenovation	259	1 394	88	-	1 741
Storskrald	113	351	264	2	730
Haveaffald	634	10	12	-	656
Erhvervsaffald	5 095	977	966	1	7 038
Miljøfarligt og sygehusaffald	44	85	9	14	152
Behandlingsrester	2 800	306	48	-	3 154
Ikke oplyst	2	0	1	0	4

Anm. Data stammer fra Miljøstyrelsens Informationssystem for Affald og Genanvendelse (ISAG).

Kilde: Miljøstyrelsen, sukkerfabrikkerne, genvindingsindustrien og kraftværkerne.

Tabel 23 Salg af pesticider

	1996	1997	1998	1999	2000	2001
	— tons —					
Salg af pesticidprodukter¹						
Salg i alt	15 295	14 825	14 179	12 445	12 141	12 120
Afskrækningsmidler	64	59	56	84	35	23
Fungicider	1 626	2 105	1 911	1 999	1 757	1 625
Gnavermidler	412	306	375	441	458	625
Herbicider	7 898	7 584	7 320	5 740	5 641	6 368
Insekticider	738	1 030	1 185	900	746	672
Jorddesinfektionsmidler	48	3	0	4	2	10
Kombinerede fungi og insekticider	18	19	26	16	15	12
Midler mod algevækst	0	0	0	1	4	5
Midler mod slimdannende organismer i papirmasse	50	50	39	60	61	54
Midler mod utøj på husdyr mv.	378	355	141	111	134	189
Midler til behandling af træværk	3 890	3 044	2 756	2 657	2 869	1 992
Vækstregulerende midler	173	271	369	432	420	546
Heraf virksomt stof²						
Virksomt stof i alt	5 271	4 582	4 326	3 605	3 551	3 687
Afskrækningsmidler	4	4	4	6	7	4
Fungicider	791	1 027	891	884	734	654
Gnavermidler	3	4	4	3	6	2
Herbicider	3 127	2 923	2 781	2 059	2 136	2 364
Insekticider	90	97	102	86	77	87
Jorddesinfektionsmidler	31	3	0	4	2	9
Kombinerede fungi og insekticider	3	3	3	2	4	6
Midler mod algevækst	0	0	0	0	1	1
Midler mod slimdannende organismer i papirmasse	31	33	33	42	42	33
Midler mod utøj på husdyr mv.	2	2	2	1	1	2
Midler til behandling af træværk	1 097	346	297	261	295	189
Vækstregulerende midler	93	140	209	257	245	337

¹ Et pesticidprodukt består af ét eller flere virksomme stoffer, emulatore, klæbestoffer samt inaktive fyldstoffer. ² Den del af produktet, der har den egentlige giftvirkning.

Kilde: Miljøstyrelsen.

Tabel 24 Råstofindvinding

	1990	1995	1999	2000	2001
	— tusinde m ³ —				
Råstofindvinding i alt	33 976	34 211	47 858	40 738	38 448
Råstofindvinding på land	28 106	28 558	34 994	33 809	33 049
Sand, grus, sten	22 534	21 721	28 414	27 587	26 196
Granit	810	662	180	199	166
Kalk og kridt	2 924	4 049	3 343	3 405	3 480
Ler	462	739	828	788	720
Plastisk ler og bentonit	303	311	352	313	234
Kvartssand	186	191	279	479	488
Moler	195	186	197	227	231
Tørv og sphagnum	399	259	253	247	287
Øvrige råstoffer	292	440	1 149	563	1 247
Indvinding fra Havområder					
Sand, grus, sten, sandfyld mv.	5 870	5 652	12 863	7 136	5 399

Kilde: Råstofindvindingen fra havområderne indsamles af Skov- og Naturstyrelsen.

Tabel 25

Offentlig sektor, miljøudgifter og -indtægter

Opdelt på miljøområde	1997	1999	2001*
	mio. kr.		
Drifts- og kapitaludgifter i alt	21 347	23 928	24 974
Luft og klima	2 222	2 547	2 014
Spildevand	5 431	5 654	5 844
Affald	6 961	7 644	7 875
Jord og grundvand	439	542	568
Biodiversitet og landskab	2 032	2 372	2 691
Forskning og udvikling	1 428	1 554	1 490
Miljøbistand	1 271	1 715	2 438
Andet ²	1 562	1 899	2 053
Drifts- og kapitalindtægter i alt¹	12 430	14 734	15 208
Luft og klima	18	20	26
Spildevand	4 759	5 532	5 908
Affald	6 517	7 637	7 855
Jord og grundvand	124	293	125
Biodiversitet og landskab	203	264	362
Forskning og udvikling	508	607	562
Andet ²	301	381	371

Anm. Denne opgørelse omfatter også de makedsmæssige ydelser.

¹ Ekskl. miljøskatter. ² Inkl. administration.

Tabel 26

Miljøudgifter og -indtægter i offentlig sektor

	1997	1999	2001*
	mio. kr.		
Drifts- og kapitaludgifter i alt	21 347	23 928	24 974
Driftsudgifter i alt	16 112	18 955	20 239
Aflønning	3 681	3 946	4 147
Forbrug af fast realkapital	635	820	744
Forbrug i produktionen	8 521	9 965	10 821
Løbende overførsler i alt	3 274	4 224	4 526
Kapitaludgifter i alt	5 235	4 973	4 735
Faste bruttoinvesteringer	3 948	3 657	3 403
Andre kapitaludgifter	1 287	1 316	1 332
Drifts- og kapitalindtægter i alt¹	12 430	14 734	15 208
Driftsindtægter i alt	12 122	14 343	14 887
Salg af varer og tjenester	10 424	12 137	12 691
Bruttoestindkomst	1 087	1 339	1 366
Løbende overførsler i alt	611	867	830
Obligatoriske ydelser	5	5	5
Andre løbende overførsler	606	862	824
Kapitalindtægter i alt	308	390	321

¹ Ekskl. miljøskatter.

Tabel 27
De offentlige delsektors fordelt af miljøudgifter og -indtægter 2001

Opdelt på miljøområder	Stat	Amt	Kommune	Offentlig sektor i alt ¹
	— mio. kr. —			
Drifts- og kapitaludgifter i alt	8 398	1 391	15 185	24 974
Luft og klima	2 014	0	0	2 014
Spildevand	12	0	5 831	5 844
Affald	268	0	7 607	7 875
Jord og grundvand	216	286	65	568
Biodiversitet og landskab	1 360	987	345	2 691
Forskning og udvikling	1 490	0	0	1 490
Miljøbistand	2 438	0	0	2 438
Andet ²	598	118	1 337	2 053
Drifts- og kapitalindtægter i alt³	1 119	204	13 885	15 208
Luft og klima	26	0	0	26
Spildevand	0	0	5 908	5 908
Affald	182	0	7 673	7 855
Jord og grundvand	97	24	4	125
Biodiversitet og landskab	219	73	70	362
Forskning og udvikling	562	0	0	562
Andet ³	34	107	230	371

¹ Ukonsolideret. ² Inkl. administration. ³ Ekskl. miljøskatter.

Tabel 28
Miljøudgifter og -indtægter 2001, fordelt på delsektorer

	Stat	Amt	Kommune	Offentlig sektor i alt ¹
	— mio. kr. —			
Drifts- og kapitaludgifter i alt	8 398	1 391	15 185	24 974
Driftsudgifter i alt	6 706	1 298	12 235	20 239
Aflønning	1 247	417	2 483	4 147
Forbrug af fast realkapital	98	46	600	744
Forbrug i produktionen	1 206	736	8 880	10 821
Løbende overførsler i alt	4 155	99	273	4 526
Kapitaludgifter i alt	1 692	93	2 950	4 735
Faste bruttoinvesteringer	370	95	2 938	3 403
Andre kapitaludgifter	1 322	-2	12	1 332
Drifts- og kapitalindtægter i alt²	1 119	204	13 885	15 208
Driftsindtægter i alt	1 044	200	13 643	14 887
Salg af varer og tjenester	415	54	12 222	12 691
Bruttoestindkomst	98	46	1 221	1 366
Løbende overførsler i alt	531	99	200	830
Obligatoriske ydelser	0	0	5	5
Andre løbende overførsler	531	99	194	824
Kapitalindtægter i alt	75	4	242	321

¹ Ukonsolideret. ² Ekskl. miljøskatter.

Tabel 29

Afgørelser om overtrædelse af miljølovene

	1997	1998	1999	2000
	antal afgørelser			
I alt	693	583	590	647
Miljøbeskyttelsesloven	253	208	209	177
Havmiljøloven	1	-	2	1
Naturfredningsloven	58	54	91	95
Washingtonkonventionen	9	14	16	39
Skovloven	1	2	1	-
Planlægningsloven	43	43	76	93
Lov om sommerhuse og camping	108	22	5	6
Lov om kemiske stoffer og produkter	12	7	15	6
Andre love vedrørende miljø	208	233	175	230

Tabel 30

Status over Danmarks flora og fauna

1997-2002	Totale antal kendte arter	Listede arter i alt		Forsvundne arter ¹	Særligt beskyttelseskrævende arter		
		antal	pct.		Akut truede arter ²	Sårbare arter ³	Sjældne arter ⁴
I alt	10 598	3 142	30	343	611	997	1 191
Flora							
Svampe og laver	3 950	1 452	37	112	268	453	619
Svampe	3 000	878	29	31	157	248	442
Laver	950	574	60	81	111	205	177
Karplanter	1 050	220	21	23	36	66	95
Fauna							
Insekter	5 289	1 359	26	190	285	450	434
Døgnfluer	42	20	48	5	8	4	3
Slørvinger	25	10	40	2	2	3	3
Guldsmede	50	21	42	4	4	7	6
Bredtæger	56	15	27	0	2	7	6
Vårfluer	168	54	32	10	3	12	29
Biller	3 674	964	26	144	233	328	259
Dagsommerfugle	73	36	49	9	8	18	1
Natsommerfugle	900	141	16	13	12	45	71
Køllesværmere	8	5	63	1	1	3	0
Svirrefluer	269	86	32	2	10	21	53
Kvægmyg	24	7	29	0	2	2	3
Hvirveldyr	309	111	36	18	22	28	43
Ferskvandsfisk	38	15	39	2	5	1	7
Padder	14	5	36	0	1	3	1
Krybdyr	7	2	29	2	0	0	0
Fugle	200	74	37	14	15	14	31
Pattedyr	50	15	30	0	1	10	4

Anm. Definitionerne på kategorierne er identiske med dem, der anvendes i de såkaldte rødlistor, dvs. nationale lister med status over truede dyre- og plantearter.

¹ Arter som anses for at være forsvundne fra Danmark efter 1850. ² Arter som anses for at være i fare for at forsvinde fra Danmark i nær fremtid, hvis de negative faktorer, der for tiden påvirker dem, fortsat får lov at virke. ³ Arter som kan forventes at blive direkte truede i Danmark i nær fremtid, hvis de negative faktorer, der for tiden påvirker dem, fortsat får lov at virke. ⁴ Arter med så små eller få bestande, at de er særligt følsomme for tilfældige, menneskeskabte eller naturlige svingninger samt uagtsomhed.

Kilde: Skov- og Naturstyrelsen.

Tabel 31

Ynglepar af de 20 mest almindelige fugle i Danmark 2001

Nr.	Art	Antal ynglende par	Udviklingstendens
1	Solsort	2 282 000	Stigende
2	Bogfinke	1 700 000	Stigende
3	Sanglærke	1 360 000	Faldende
4	Gråspurv	944 000	Faldende
5	Musvit	745 000	Svingende
6	Stær	660 000	Faldende
7	Løvsanger	603 000	Stabil
8	Gulspurv	567 000	Stabil
9	Grønirisk	489 000	Stigende
10	Skovspurv	482 000	Stigende
11	Gærdesmutte	404 000	Svingende
12	Tornsanger	358 000	Faldende
13	Fasan	300 000	Stigende
14	Ringdue	291 000	Stigende
15	Rødhals	285 000	Svingende
16	Munk	284 000	Stigende
17	Tornirisk	283 000	Stabil
18	Landsvale	275 000	Svingende
19	Sangdrossel	259 000	Stabil
20	Husskade	249 000	Stigende

Kilde: Jacobsen, E. M. Hvor mange fugle yngler i Danmark? Dansk Ornitologisk Forenings Tidsskrift 2001.

Tabel 32

Ynglepar af de 20 mest sjældne fugle i Danmark 2000

Nr.	Art	Antal ynglende par	Udviklingstendens
1	Rødhovedet and	1	Faldende
2	Kongeørn	1	Stigende
3	Dværgmåge	1	Svingende
4	Sandterne	1-2	Faldende
5	Savisanger	1-7	Svingende
6	Drosselrørsanger	1-7	Faldende
7	Mallemuk	2	Stigende
8	Sorthovedet måge	2	Stigende
9	Hjejle	2-5	Faldende
10	Fiskeørn	2-8	Svingende
11	Hvid stork	3	Faldende
12	Vandstær	4-5	Svingende
13	Gulirisk	4-5	Faldende
14	Toplærke	4-12	Faldende
15	Lærkefalk	5	Svingende
16	Mosehornugle	5	Faldende
17	Skestork	6	Stigende
18	Havørn	6	Stigende
19	Biæder	4-6	Stigende
20	Markpiber	6-7	Faldende

Anm. Beskyttelsen af de vilde fugle er reguleret efter jagt- og vildtforvaltningsloven samt naturbeskyttelsesloven.

Kilde: Dansk Ornitologisk Forening: Truede og Sjældne Ynglefugle i Danmark 2000, Dansk Ornitologisk Forening. Tidsskr. 95 (2001 nr. 2): side 51-68.

Tabel 33

Jagtudbytte af pattedyr

	1990/91	1995/96	1998/99	1999/2000	2000/2001
	tusinde stk.				
I alt	302,5	326,5	279,5	273,5	273,7
Krondyr	1,9	2,9	3,3	3,4	3,9
Dådyr	3,5	3,7	3,8	4,2	3,5
Sika	0,4	0,4	0,5	0,4	0,5
Rådyr	73,0	105,0	101,0	103,8	109,9
Harer	148,0	162,0	106,0	99,2	95,8
Kaniner	17,0	6,0	7,5	5,0	5,0
Egern	0,3	... ¹	... ¹	... ¹	... ¹
Ræve	50,0	38,0	45,0	43,9	42,3
Grævlinger	1,0	... ¹	... ¹	... ¹	... ¹
Ildere	0,9	0,7	1,1	1,1	1,4
Mink	2,8	4,6	6,7	8,0	7,2
Husmår	3,7	3,2	4,6	4,5	4,2

Anm. Antallet af jagttegnsløbere i sæsonen 2000/2001 er 166.850. En vildtsæson går fra 1. april til 31. marts.

¹ Arten er totalfredet, men enkelte nedlagte dyr kan forekomme i henhold til bekendtgørelsen om vildtskader.

Kilde: Danmarks Miljøundersøgelser, Afdeling for Flora- og Faunaøkologi.

Tabel 34

Jagtudbytte af fugle

	1990/91	1995/96	1998/99	1999/2000	2000/2001
	tusinde stk.				
I alt	2 866	2 585	2 246	2 458	2 340
Agerhøns	85	94	57	53	48
Fasaner	900	812	742	764	736
Fiskehejre	1	1	2	2	2
Skovsnepper	27	27	25	24	45
Bekkasiner	32	24	18	22	27
Gråænder	696	768	670	731	638
Andre svømmeænder	152	155	89	99	129
Edderfugle	135	114	72	95	86
Andre dykænder	58	45	34	33	39
Gæs	14	16	18	18	23
Blishøns	24	18	14	20	20
Måger	99	47	38	36	34
Ringduer	351	262	239	300	277
Tyrkerduer	12	10	8	9	8
Råger	92	81	92	102	102
Krager	104	69	75	99	80
Husskader	60	38	43	45	40
Skarver	...	3	4	4	3
Stære	...	1	7	2	4

Anm. Antallet af jagttegnsløbere i sæsonen 2000/2001 er 166.850. En vildtsæson går fra 1. april til 31. marts.

Kilde: Danmarks Miljøundersøgelser, Afdeling for Flora- og Faunaøkologi.

Tabel 35
Energibalance for Danmark 2000*

	Råolie og halvfabrikata	Kul og koks mv.	Olieprodukter	Naturgas	Andengas	Vedvarende energi mv.	El	Fjernvarme
	tusinde tons			tusinde Nm ³	tusinde tons	TJ	GWh	TJ
Produktion	17 794	-	8 704	7 140	581	75 965	34 146	119 040
Import	3 773	6 568	5 484	-	13	3 258	8 318	-
Lager	- 200	- 215	677	- 675	- 29	-	-	-
Svind og ledningstab	82	65	90	3	6	425	1 935	23 837
Eksport	13 397	113	5 169	3 210	148	36	7 679	-
Samlet indenlandsk anvendelse	8 289	6 605	8 253	4 601	469	78 762	32 850	95 203
Husholdninger	-	5	2 592	673	53	11 194	10 188	59 803
Landbrug, fiskeri og råstofudvinding	-	64	726	720	6	2 578	2 128	1 891
Landbrug, gartneri og skovbrug	-	30	473	114	5	2 578	1 985	1 885
Fiskeri mv.	-	-	223	-	0	-	60	-
Råstofudvinding	-	34	30	605	0	-	82	7
Industri	8 289	387	745	983	392	5 977	9 572	6 490
Nærings- og nydelsesmiddelindustri	-	90	212	360	6	247	2 190	937
Tekstil-, beklædnings- og læderindustri	-	-	9	34	1	3	205	250
Træ-, papir- og grafisk industri	-	-	39	91	2	4 463	1 063	1 958
Mineralolie-, kemisk og plastindustri	8 289	19	76	164	352	15	2 155	1 473
Sten-, ler og glasindustri	-	277	276	154	18	19	877	108
Jern- og metalindustri	-	1	116	164	12	141	2 614	1 559
Møbelindustri og anden industri	-	-	18	15	1	1 091	469	205
Energi- og vandforsyning	-	6 150	1 407	1 969	0	59 013	484	16
Bygge- og anlægsvirksomhed	-	-	364	5	4	-	262	-
Handel, hotel- og restaurationsvirksom. mv.	-	-	364	89	5	-	4 067	9 538
Handel med biler, autorep., servicestationer	-	-	77	10	1	-	357	1 120
Engros- og agenturhandel undt. biler	-	-	209	38	2	-	1 442	4 035
Detailhandel reparationsvirks. undt. biler	-	-	63	22	1	-	1 639	2 359
Hotel- og restaurationsvirksomhed mv.	-	-	15	19	3	-	630	2 024
Transportvirk., post og telekommunikation	-	-	1 740	10	2	-	1 238	1 101
Transportvirksomhed	-	-	1 706	5	2	-	948	512
Post og telekommunikation	-	-	35	6	0	-	290	589
Finansieringsvirk. mv. og forretningsservice	-	-	93	36	1	-	1 027	3 856
Finansierings- og forsikringsvirksomhed	-	-	7	8	-	-	259	844
Udlejning og ejendomsformidling	-	-	21	6	0	-	120	600
Forretningsservice mv.	-	-	65	23	0	-	648	2 412
Offentlige personlige tjenesteydelser	-	-	221	117	5	-	3 885	12 507
Offentlig administration	-	-	89	15	2	-	478	1 626
Undervisning	-	-	30	27	1	-	880	2 867
Sundhedsvæsen mv.	-	-	11	17	1	-	556	1 809
Sociale institutioner mv.	-	-	29	25	0	-	806	2 625
Renovation, foreninger og forlystelser mv.	-	-	62	33	1	-	1 165	3 580

Tabel 36

Energiforbrug for Danmark

	1990	1995	2000
Energiforbruget (brutto)	— tusinde tons —		
Stenkul mv.	9 995	10 987	6 562
Koks og cinders	45	51	41
Brunkulsbriketter	6	9	2
Affald	1 833	2 314	2 902
Brænde, træpiller og træaffald	1 110	1 255	1 289
Halm	861	843	901
Petroleum	118	14	4
Jetbrændstof og flyvebenzin	666	657	704
Motorbenzin ¹	1 571	1 887	1 965
Anden olie til energiformål ²	19	750	1 251
Gas- og dieselolie ¹	3 906	3 897	3 564
Fuelolie	947	998	546
Petroleumskoks	182	176	216
Flaskegas (LPG)	100	87	81
Raffinaderigas	265	370	349
	— mio. Nm ³ —		
Naturgas ³	1 703	3 009	4 040
	— TJ —		
Biogas	587	1 277	1 422
Vind- og vandkraft	2 298	4 347	16 092
El-forsyning	— mio. kWh —		
El-salg, offentlige værker	28 548	31 470	32 835
Boliger	9 015	9 549	9 592
Landbrug mv.	2 349	2 544	2 568
Fremstillingsvirksomhed	8 112	9 451	9 931
Andre erhverv samt administration mv.	9 068	9 892	9 973
Råolie og naturgas	— tusinde tons —		
Råolie, dansk produktion	5 985	9 062	17 937
	— mio. Nm ³ —		
Naturgas, dansk produktion	3 081	5 009	7 755

¹ Korrigeret for grænsehandel. ² Bl.a. spildolie. Fra 1995 inkl. orimulsion. ³ Ekskl. forbrug på platforme i Nordsøen.
Kilde: Energistyrelsen og Dansk Energi.

Tabel 37

Produktion af vedvarende energi

	1990	1995	2000
	— TJ —		
Vedvarende energi i alt	52 602	66 910	89 060
Solvarme	100	212	331
Vindkraft	2 197	4 238	15 989
Vandkraft	101	109	103
Halm	12 481	12 823	13 053
Skovflis	1 724	2 340	2 742
Brænde	8 757	11 479	10 743
Træpiller	1 575	2 096	2 257
Træaffald	6 191	5 694	6 816
Biogas	752	1 754	2 912
Affald	15 471	22 878	30 342
Fiskeolie	744	251	52
Jordvarme ¹	2 510	3 036	3 719

¹ Varmepumper og geotermi.
Kilde: Energistyrelsen.

Tabel 38

Energiforbrug for industrien 2001

	Fast brændsel	Flydende brændsel	Gas	Elektri- citet	Fjern- varme
	—tusinde GJ—				
Industri i alt^{1,2}	16 736	22 185	56 081	31 043	5 910
14009 Udvinning af grus, ler, sten, og salt mv.	655	925	2 580	272	1
15009 Nærings- og nydelsesmiddelindustri²	3 494	6 711	14 204	7 189	1 267
151000 Slagterier mv.	-	1 043	2 105	1 975	126
155000 Mejerier og isfabrikker	-	587	3 646	1 323	6
158909 Anden næringsmiddelindustri	3 494	4 782	5 796	3 152	791
159000 Drikkevareindustri	-	282	2 550	661	334
160000 Tobaksindustri	-	18	106	78	10
17009 Tekstil-, beklædnings- og læderindustri	2	85	1 160	599	168
170000 Tekstilindustri	1	75	1 076	525	141
180000 Beklædningsindustri	1	3	41	44	26
190000 Læder- og fodtøjsindustri	-	7	43	31	1
20000 Træindustri	3 572	397	195	831	12
21009 Papir- og grafisk industri	38	255	3 359	2 066	1 390
210000 Papirindustri	38	220	3 059	1 255	1 136
221200 Udgivelse af dagblade	-	1	14	142	86
221309 Udgiver- og forlagsvirks. ekskl. dagblade	-	4	83	133	67
222009 Trykkerier mv.	-	29	204	536	102
23000 Mineralolieindustri mv.	-	1 388	15 441	556	252
24000 Kemisk industri	533	1 324	5 285	4 605	1 184
241009 Fremst. af kemiske råstoffer	4	480	3 358	2 300	525
243009 Fremst. af maling, sæbe, kosmetik mv.	529	69	1 041	989	91
244000 Medicinalindustri	-	775	886	1 316	568
25000 Gummi- og plastindustri	8	167	1 285	2 058	96
26000 Sten-, ler- og glasindustri mv.	7 345	9 187	5 882	2 810	79
261009 Glas- og keramisk industri	-	25	1 771	671	17
263009 Tegl-, cement- og betonindustri mv.	7 345	9 161	4 111	2 139	61
27009 Fremstilling og forarbejdning af metal	56	625	3 437	4 522	312
270000 Fremst. af metal	24	147	2 151	2 861	112
281009 Fremst. af byggematerialer af metal	21	351	557	829	131
286009 Fremst. af håndværktøj, metalemballage mv.	10	126	729	831	70
29000 Maskinindustri	1	643	1 567	2 157	533
291000 Fremst. af skibsmotorer, kompressorer mv.	-	130	721	1 100	241
292000 Fremst. af maskiner til generelle formål	1	250	285	467	116
293000 Fremst. af landbrugsmaskiner	-	122	253	139	18
294009 Fremst. af maskiner til industri mv.	-	118	240	331	88
297000 Fremst. af husholdningsapparater	-	24	67	121	69
30009 Elektronikindustri	42	151	594	1 277	358
300009 Fremst. af edb-udstyr, el-motorer mv.	1	95	259	529	190
320000 Fremst. af telemateriel mv.	40	14	218	348	40
330000 Fremst. af medicinsk udstyr, instrumenter	1	41	118	400	129
35009 Transportmiddelindustri	5	143	618	681	121
351000 Skibsværfter og bådebyggerier	3	61	321	325	46
352009 Fremst. af transportmidler ekskl. skibe	3	83	296	356	75
36000 Møbelindustri og anden industri	985	185	476	1 420	138
361000 Møbelindustri	981	170	351	1 101	68
365009 Fremst. af legetøj, guld- og sølvvarer mv.	4	15	124	319	70

Anm. Opgørelsen omfatter arbejdssteder i firmaer med 20 eller flere beskæftigede ved industri.

¹ Inkl. udvinning af grus, ler, sten og salt mv. ² Ekskl. bagerforretninger.